

ne Steder, sammen med Mændene, det vil vi vist have mest Udbytte af, og Mændene er jo heller ikke helt udlærte endnu.

Saa nævner Fru Lemche Arbejdet for at forbedre Kvinders og Børns Kaar. Hvad Børnene angaar, da er der jo mange Foreninger, der vil tage sig af dem, og Omsorgen for Børnene skal vel ikke være en særlig Kvinde-sag, men netop en Sag, der er fælles for begge Køn, og til at forbedre Kvinders Kaar, har vi jo nu den direkte Vej, at gøre vor Indflydelse gældende i Stat og Kommune, og behøver ikke saa meget den indirekte, gennem en Kvindeforening.

Saa er der Arbejdet for Kvindens fulde Ligestilling i Familie, Samfund og Stat, ja det vil naturligvis være noget, førend Kvinder bliver Præster, Dommere, Ministre og — Løjtnanter. En saa stor Omvæltning lader sig ikke presse igennem paa en Gang, men Udviklingen er sat i Gang, og det er vel kun et Tidsspørgsmaal, naar de sidste Skranker falder.

Fru Lemche nævner et Kvindeparti, for det første tror jeg nu aldrig, det bliver nødvendigt, naar Mændene saa villigt har givet os det første, den fulde Borgerret, hvorfor skulde de saa nægte os, hvad der staar tilbage, for det andet tror jeg, det bliver umuligt at starte et saadant Parti.

Det er jo ikke saa nær altid, der foreligger særlige Kvindesager, d. v. s. Forslag, der vedrører Kvinders fulde Ligestilling osv. — Et saadant staaende Kvindeparti skulde vel derfor ogsaa have andre Ting paa sit Program, og det kan vi vist let blive enige om, at saa snart vi vilde opstille et politisk Program, saa vilde et saadant Parti falde i Stumper og Stykker. Vi Medlemmer af Dansk Kvindesamfund, og vi Kvinder i det hele er jo forskellige i alting undtagen netop i det, at vi er Kvinder, og det er da den ene af Grundene til, at jeg synes, vi skulde opløse Foreningen, at jeg tror, det vil blive vanskeligt at holde Foreningen sammen nu, da det Ønske, hvorom vi alle var fælles, Ønsket om Valgretten, er opfyldt.

Der kan jo altid blive nok at strides om, og jo mindre der bliver at samles om, altsaa jo mere Kvindesagen bliver løst, desmere, tror jeg, Uligheden vil komme frem. En anden Grund er den, at jeg tror Interessen for Kvindesagen vil tabe sig, baade i og udenfor Foreningen. For den almindelige Bevidsthed vil Kvindesagen

nu i det væsentlige være løst, og skønt jeg nok véd, at der er meget tilbage, før vi faar den fulde Ligestilling, saa mener jeg dog ogsaa, at det væsentligste er naaet, det som giver os Vaaben i Hænde til at naa det andet, og det, som uvilkaarligt vil trække alt det andet med sig.

Ja, og saa synes jeg, at det var smukkere og værdigere nu straks at opløse Dansk Kvindesamfund, end at lade Uenighed splitte det ad, eller Lige-gyldighed smuldre det bort.

Aars, den 1. September.

Marie Thulesen Jakobsen.

Jeg har aldrig sværmet for det, som kalder sig rene Kvindevalgretsforeninger, og jeg har altid i Skrift og Tale protesteret, naar Dansk Kvindesamfund er blevet kaldt en Kvindevalgretsforening. Kvindesag og Kvindevalgret er ikke identiske Begreber: En Kvindevalgretsforening dør ganske naturligt, naar den har naaet sit Maal; søger den end ved krampagtige Midler at klamre sig til Livet, — naar Valgretten er opnaaet, saa er den død, død som et Dørsøm, som Dickens siger, død som det Legeme, Sjælen har forladt. Hylstret eller Organisationen hvad man nu vil kalde det, smuldrer bort ganske af sig selv, end ikke for en Spotpris af 10 Ører om Aaret, holder man Interessen for Liget oppe. Og godt det samme. Det er nemlig min Overbevisning, at de „rene Kvindevalgretsforeninger“ har forvirret Folks Begreber om Kvindesag, derfor disse larmende Forkyndelser rundt om i Pressen: at nu er Kvindesagen løst og ude af Verden.

Forfatteren af „Lad os skilles“ synes at være bleven et uskyldigt Offer for den Begrebsforvirring, som Kvindevalgretsforeningerne har afstedkommet; da hun meldte sig ind i Dansk Kvindesamfund, troede hun rimeligvis, at hun meldte sig ind i en Kvindevalgretsforening, som havde dømt sig selv til at dø paa Tærskelen til det politiske Liv. Derfor mener hun, at det er en fiks Idé af Gyrithe Lemché, at vi nu skal ruste os til Fremtidsopgaverne indenfor D. K., i Stedet for at skilles ad og lade vort halvfærdige Hus staa, som det staar, ved Alfavej. Hvis hun havde læst D. K.s Historie, vilde hun have forstaaet, at Gyrithe Lemches Røst kun er et svagt Ekko af, hvad Rø-

ster indenfor D. K. gennem snart to Menneskealdrer har forkyndt, at Kvindevalgretten for D. K. aldrig har betydet mere end et Middel til at virkeliggøre sin bærende Idé, den at indsætte de kvindelige Egenskaber moralsk, socialt og politisk i de Retligheder, som ethvert Menneske fra Fødselen er Herre til, men som en skæv og ensidig Udvikling har drevet Kvinderne bort fra.

Forfatteren af „Lad os skilles“ mener, at denne Idé nu bør dyrkes videre af Mænd og Kvinder indenfor Partierne. Jeg synes, det er meget forlangt af Mændene, at de skal skænke en Sag, som ikke naturlig kan være deres, fordi den kræver fortsat Afkald og Resignation fra deres Side, al den Opmærksomhed, den kræver for ikke at gaa i Staa; og selv om de i Øjeblikkets Begejstring skulde paatage sig det, kan vi være forvissede om, at det kun bliver en Overskudsopmærksomhed, men at en saadan ikke strækker til, det maa de Kvinder bekende, som til hver sin Tid har baaret Dagens Byrde i D. K.s Tjeneste. „Lad Kvindernes Frigørelse være Kvindernes eget Værk!“ Disse Ord sagde for et Aarstid siden en ung frisindet Videnskabsmand paa et Kvindemøde i København. Dybere har ingen Kvinde forstaaet Dansk Kvindesamfunds Tanke end denne Mand, tydeligere har ingen vist os, hvor Vejen for os gaar.

Men Værket er endnu kun halv fuldendt, det ved alle vi, som staar midt i Arbejdet, og at det føles saaledes ogsaa af Kvinder i videre Kredse, det bevises bedst af, at der nu, Valgretten er vunden, i Stedet for Efterretninger om Opløsning til vort Hovedkvarter indløber Efterretning paa Efterretning om, at nye Kredse er under Dannelse. Alle de, som har elsket Kvindesagen for Sagens egen Skyld, slutter nu op i de samme Rækker. Høstens Tid er inde; de løse Avner spredes for Vinden, den tunge Kærne bliver tilbage og synker i Dansk Kvindesamfunds Moderskød.

G. L.

